

VRAGEN EN ANTWOORDEN N.A.V. GEWIJZIGDE MINISTERIËLE REGELING TITULATUUR

1. *Wat is er nou precies gewijzigd?*

In de Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 11 december 2013 (Stcrt. 2013, nr. 35337) wordt de referentielijst vastgesteld waaruit kan worden afgeleid welke 'graadtoevoeging' geldt voor welke (groepen van) opleidingen.

Vrij snel na de publicatie van deze regeling werd duidelijk dat de regeling een aantal fouten bevatte. Op 28 augustus 2015 (Stcrt. 2015, nr. 27438) is de regeling vervolgens gewijzigd v.w.b. deze specifieke fouten.

Voor de volgende opleidingen betekent dit concreet dat de graadtoevoeging met terugwerkende kracht is veranderd:

	<i>Graad was</i>	<i>Graad wordt</i>
Toegepaste psychologie	Bachelor/Master of Arts (BA/MA)	Bachelor/Master of Science (BSc/MSc)
Advanced Nurse Practitioner	Master Advanced Nurse Practitioner	Master of Science (MSc)
Beeldende Kunsten	Bachelor of Fine Art	Bachelor of Arts (BA)
Vormgeving	Bachelor/Master of Design	Bachelor/Master of Arts (BA/MA)

2. *Hoe zit het met het omruilen van diploma's?*

De gewijzigde Ministeriële regeling bepaalt, dat aan degene die tussen 1 januari 2014 en 1 september 2015 is afgestudeerd in één van de vier bovengenoemde (groepen van) opleidingen, en die (dus) een getuigschrift heeft ontvangen met een 'foute' graad (zie tabel boven onder 'Graad was') het recht heeft om dit getuigschrift 'om te ruilen' voor een getuigschrift met de juiste graad (zie tabel boven onder 'Graad wordt').

Het 'foute' getuigschrift moet dan worden ingeleverd en een verzoek om het getuigschrift om te ruilen moet worden gedaan uiterlijk 31 augustus 2016.

3. *Mag dat wel, diploma's omruilen?*

Art. 7.11 lid 2 Whw bepaalt dat per opleiding één getuigschrift wordt uitgereikt. Van diverse kanten is betoogd dat dit zou impliceren dat de Ministeriële regeling die bepaalt dat een getuigschrift mag worden 'omgeruild', in strijd is met de wet.

Dit is voorgelegd aan het Ministerie van OCW.

Het ministerie heeft als reactie gegeven dat er inderdaad per opleiding slechts één getuigschrift wordt verstrekt. Op deze algemene regel zijn inmiddels twee uitzonderingen toegestaan. De eerste uitzondering betreft geslachtsverandering. Personen die van geslacht veranderen (transgenders) hebben recht op een nieuw getuigschrift waarop het juiste (nieuwe) geslacht vermeld staat en (eventueel) ook de nieuwe naam.

De tweede uitzondering betreft afgestudeerden van de (vooralsnog) vier (groepen van) opleidingen waarvoor de gewijzigde Ministeriële regeling met terugwerkende kracht bepaalt dat de oorspronkelijke

regeling (van 11 december 2013) aan deze opleidingen een onjuiste graad heeft toegevoegd. Met andere woorden, de redenering lijkt hier te zijn dat door de graadtoevoeging met terugwerkende kracht te wijzigen, getuigschriften die zijn uitgereikt tussen 1 januari 2014 en 31 augustus 2015 een foute graad toekennen.

Er is dus niet zo zeer sprake van het verstrekken van een nieuw (of ‘tweede’) getuigschrift als wel van het corrigeren van een reeds uitgereikt getuigschrift. Hoe dan ook: het lijkt er op dat het ministerie zijn best heeft willen doen om een regeling tot stand te brengen die zo gunstig mogelijk uitpakt voor studenten. Nu de Ministeriële regeling aan studenten het recht toekent om hun diploma om te ruilen, en het ministerie tevens aangeeft dit nadrukkelijk te zien als een uitzondering op de hoofdregel (te weten: één getuigschrift per opleiding), lijkt het onverstandig wanneer hogescholen dit omruilen op formele gronden zouden weigeren.

4. *Hoe moet de passage in de gewijzigde ministeriële regeling worden uitgelegd waarin wordt gesteld dat ten aanzien van gevallen waarin een student een getuigschrift heeft ontvangen en “... de toevoeging aan de graad gedurende datzelfde studiejaar wordt gewijzigd, verstrekt het instellingsbestuur binnen het studiejaar na afstuderen ... een getuigschrift waarop de graad met de gewijzigde toevoeging is vermeld.”*

Hierover is toelichting gevraagd aan het Ministerie van OCW. Uit mondeling ontvangen informatie blijkt dat deze passage ziet op de situatie dat de graadtoevoeging van een opleiding verandert doordat het cluster waartoe de opleiding behoort, de 70%-grens van de overgangsregeling overschrijdt. (Voor de goede orde: de overgangsregeling bepaalt dat wanneer 70% van een cluster positief is geaccrediteerd, het gehele cluster het recht krijgt de nieuwe graadtoevoeging te gaan verlenen, ongeacht of een individuele opleiding is geaccrediteerd.)

De desbetreffende passage ziet op de situatie dat als gevolg van het passeren van de 70%-grens, een graadtoevoeging verandert. Studenten die zijn afgestudeerd in het studiejaar waarin de toevoeging is gewijzigd, verkrijgen dan het recht om tot het einde van het studiejaar daarna, hun diploma om te ruilen. Oftewel: een student studeert af in jaar x. Tevens wordt in jaar x de graadtoevoeging gewijzigd. De student heeft dan tot het einde van het studiejaar x+1 het recht zijn diploma om te ruilen tegen een diploma met de gewijzigde graadtoevoeging.

NB: de omruilbepaling geldt alleen voor een diploma met de graad(toevoeging) die voortvloeit uit de referentielijst. Het is daarbij *niet van belang* of die graad(toevoeging) dezelfde is als de graadtoevoeging die op grond van oudere regelingen werd toegekend, of niet.

5. *Geldt de bepaling die wordt geciteerd in punt 4 alléén voor de vier (groepen van) opleidingen waarvoor de referentielijst wordt aangepast?*

Nee, die bepaling geldt voor alle opleidingen waarvan de graad(toevoeging) in de loop van een studiejaar wijzigt, bijvoorbeeld als gevolg van het passeren van de 70%-grens. *Iedereen* die in de loop van *datzelfde studiejaar* is afgestudeerd, mag zijn of haar diploma omruilen voor een diploma met de nieuwe graad(toevoeging). Er geldt één afwijking: als de graad(toevoeging) is gewijzigd in het studiejaar 2013/2014 geldt het omruilrecht *vanaf 1 januari 2014*. Oftewel: de ‘omruilbepaling’ doet géén rechtsgevolgen ontstaan vóór 1 januari 2014.

6. *Hoe moet in het licht van vraag 4, de bepaling in de overgangsregeling t.a.v. Toegepaste psychologie worden gelezen, dat elke student die in de periode van 1 januari 2014 tot en met 1 september 2015 is afgestudeerd en aan wie de graad BA is verleend een nieuw getuigschrift met de graad BSc mag vragen.*

De verwijzing naar 1 januari 2014 suggereert een ruime periode. Echter op grond van het overgangsrecht, zoals opgenomen in de regeling van 11 december 2013, mocht de 'nieuwe' graad BA (inmiddels dus gewijzigd in BSc) pas toegekend worden vanaf april 2015, omdat op dat moment het cluster voldeed aan de 70%-eis. Dat zou inhouden dat studenten die vóór april 2015 zijn afgestudeerd nog steeds niet in aanmerking komen voor de graad BSc, terwijl zij wel hetzelfde programma hebben gevolgd.

Concreet: wordt deze eerdere bepaling 'overruled' door de nieuwe bepaling, en is het dus toegestaan om alle studenten van deze opleiding, mits afgestudeerd na 1 januari 2014, de graad Bachelor of Science toe te kennen?

Het Ministerie legt deze bepaling zo uit, dat het recht het diploma om te ruilen ontstaat op het moment dat de 70%-grens wordt gepasseerd. Wie vóór dat moment is afgestudeerd, kan het diploma niet omruilen. Met andere woorden: om voor één van de vier (groepen van) opleidingen waarvan de referentielijst een 'foute' graadtoevoeging bevatte, het diploma om te mogen ruilen, moet het moment van afstuderen wel ná het passeren van de 70%-grens liggen.

7. *Wat wordt bedoeld in de passage uit de toelichting waarin staat dat de 'gegevens van het Croho' aangepast moeten worden?*

Het Ministerie van OCW heeft laten weten dat deze passage betrekking heeft op de situatie die (eventueel) ontstaat na het in werking treden van de Wet namen en graden. Op dit moment worden de graden die instellingen hebben vastgesteld niet vermeld in het CROHO. Na de inwerkingtreding van deze wet zal dat wel het geval zijn.

8. *Hoe zit het met de graadtoevoeging van de opleidingen in de sector Techniek?*

Als gevolg van de conversie-operatie is in de sector techniek per 1 september 2015 een aantal nieuwe opleidingen ontstaan (door samenvoeging van oude opleidingen). Mede naar aanleiding daarvan is in de gewijzigde Ministeriële regeling bepaald dat voor (nagenoeg) alle opleidingen in de techniek met ingang van 1 september 2015 de graadtoevoeging 'of Science' geldt.

De bepalingen die betrekking hebben op terugwerkende kracht, omruilen van diploma's etc. (zie ook vragen 4. en 5.) gelden dus niet voor de sector techniek. Er is daar immers geen sprake van een 'fout' of 'onjuist' diploma doordat een verkeerde graadtoevoeging is vermeld. Per 1 september 2015 is een nieuwe situatie ontstaan. Wie vóór 1 september 2015 – onder de 'oude' situatie – is afgestudeerd heeft recht op een getuigschrift met de 'oude' graadtoevoeging. Wie op of ná 1 september 2015 is afgestudeerd – onder de 'nieuwe' situatie – heeft recht op een getuigschrift met de 'nieuwe' graadtoevoeging.

9. *Is het nu klaar met de wijzigingen in de graadtoevoeging?*

Waarschijnlijk niet. In afstemming met het Ministerie van OCW heeft de Vereniging Hogescholen een 'uitvraag' doen uitgaan naar de hogescholen. Aan de instellingsbesturen is gevraagd te onderzoeken of er – naast de vier (groepen) van opleidingen die zijn vermeld onder punt – nog andere opleidingen zijn waarvan de graadtoevoeging naar hun oordeel niet overeenstemt met wat internationaal gangbaar is. In dat geval zou dit momenten worden afgestemd met de andere hogescholen die de desbetreffende opleiding verzorgen. Gezamenlijk kan dan een verzoek om de graadtoevoeging te wijzigen worden neergelegd bij het Ministerie van OVW (via de Vereniging Hogescholen, die ter zake als 'postbus' fungeert). Het ministerie vraagt dan advies aan de Nuffic. Bij positief advies wordt de referentielijst gewijzigd. De bedoeling is dit proces te hebben afgerond per 1 september 2016. Tevens is het de bedoeling dat dan voor een aantal jaren de referentielijst niet meer gewijzigd hoeft te worden. (NB:

gewenste wijzigingen in de graadtoevoeging v.w.b. de sector economie zijn reeds langs een andere weg geïnventariseerd en hoeven dus niet nogmaals aan de Vereniging Hogescholen te worden doorgegeven.)